

LIETUVOS TSR ŠVIETIMO MINISTERIJA  
RESPUBLIKINĖ JAUNŪJŲ TECHNIKŲ STOTIS



LIETUVOS RADIJO  
MĖGĖJŲ DRAUGIJA

TARPTAUTINĖS RADIJO MĖGĖJŲ SĄJUNGOS NARĖ

knygelė iš Lietuvos Radijo Mėgėjų Draugijos archyvo

\* \* \*

*visą informaciją apie „Lapių medžioklę“ Lietuvoje  
rasite tinklalapyje [www.lrmd.lt](http://www.lrmd.lt)*

## JAUNŪJŲ „LAPIŲ MEDŽIOTOJŲ“ RENGIMAS

Metodinės rekomendacijos

VILNIUS 1986

## **Ižanga**

1885 m. rusų mokslininko A. Popovo išrastas radijas tapo neatskiriama šiuolaikinės civilizacijos dalimi, pagrindine ryšio, masinės informacijos ir net valdymo priemone.

Aviacijoje, kosmonautikoje ir laivyne didelę praktinę reikšmę turi tai, kad specialiomis kryptinėmis antenomis galima nustatyti vietą, iš kurios siunčiami radijo signalai (pelengavimas). Radiopelengavimas taikomas ir kitose žmogaus veiklos srityse, pavyzdžiui, meteorologijoje (nustatyti audros judėjimo kryptys ir meteorologinių zondų padėčiai), astronomijoje (dangaus kūnų padėčiai nustatyti), biologijoje (gyvūnų judėjimui sekti).

Jau tris dešimtmečius radiopelengavimas pritaikytas ir sporte, vadinamajai „lapių medžioklei“.

## **Pagrindinės sąvokos**

Sportinio pelengavimo varžybų dalyviai — tai rankiniais radiopelengatoriais „apsiginklavę“ sportininkai, o „lapės“ — miške paslėpti mažos galios (iki 3 W) radijo siųstuvai. Varžybos susideda iš trijų rungčių. Pirmoji rungtis — „lapių medžioklė“ 3,5–3,65 MHz dažnių diapazone (80 m ilgio banga), antroji — 144–146 MHz dažnių diapazonas (2 m ilgio banga), trečioji — granatos mėtymas į taikinį. „Lapės“ siunčia šaukinį Morzės abėcėle: pirmoji — MOE, kitos atitinkamai — MOI, MOS, MOH ir M05. „Lapės“ dirba 5 minučių

ciklais: kiekviena siunčia savo šaukinį 1 minutę, o 4 minutes tyli. Pirmąją ciklo minutę dirba pirmoji „lapė“, antrąją — antroji ir t.t. Po to ciklas kartojamas iš naujo. Finišo švyturio, kuris dirba nuolat, šaukinys yra M0, o radijo bangos dažnis skiriasi nuo „lapių“ dažnio. Priklausomai nuo amžiaus grupės sportininkai turi surasti nevienodą „lapių“ skaičių, įveikti nevienodo ilgio trasas ir po to surasti finišą. Trasa — tai trumpiausias kelias, išmatuotas žemėlapyje, neatsižvelgiant į vietovės reljefą, kelius ir t.t., iš starto vietos pro visas ieškomas „lapes“ iki finišo. Vyrai ieško visų 5 „lapių“ (trasos ilgis 7–9 km), moterys ir vaikinai 4 (5–7 km), merginos taip pat 4 „lapių“ (4–6 km). Atstumas tarp „lapių“ turi būti ne mažesnis kaip 400 m, o nuo starto iki artimiausios „lapės“ — ne mažesnis kaip 700 m. Starto vietoje, skelbiamas kontrolinis laikas, kurio viršyti sportininkai negali, net jei nespėja rasti visų „lapių“.

„Medžiojama“ nešiojamais radiopelengatoriais „LES“, „Altaj“ ir kitais, taip pat savo gamybos radiopelengatoriais. Radiopelengatorius — tai radijo imtuvas su specialia kryptine antena kryptys į „lapę“ rasti. Kampas, kurį sudaro dienovidinio šiaurinė kryptis ir kryptis nuo pelengatoriaus į pelengojamą radijo stotį, vadinamas radiopelengu (1 pav., a). Žodis „pelengas“ yra kilęs iš olandiško žodžio „peiling“, reiškiančio kokio nors objekto stebėjimo kryptį iš stebėjimo taško. Pelengui išmatuoti reikia ne tik pelengatoriaus, bet ir kompasu. Dviejų pelengų, išmatuotų iš skir-

tingų vietų, susikirtimas parodo radijo siųstuvo buvimo vietą (1 pav., b). 80 m ilgio bangai paprastai naudojama rėminė antena arba stiebinės ir rėminės antenos kombinacija. Pirmojo tipo kryptingumo diagrama — aštuoniukė (2 pav., a). Prijungus papildomai ir stiebine antena, kryptingumo diagrama tampa kardioidės pavidalo (2 pav., b). Aštuoniukės priėmimo minimumas naudojamas tiksliam pelengo linijos nustatymui, o pagal kardioidę nustatoma pelengo kryptis. Matuojant pelengus, pelengatorius patariama laikyti vertikaliai per 1 m nuo žemės.

2 m bangai tinkamiausia yra 3–4 elementų bangų kanalo kryptinė antena (mažesnių matmenų yra 2 elementų vadinamoji šveicariškoji antena). Bangų kanalo kryptingumo diagrama turi vieną stiprų maksimumą (3 pav.). Tokio pelengatoriaus jautrumas ir tikslumas yra didžiausias, kai jis laikomas 2 m aukštyje.

### **Jaunųjų „lapių“ medžiotojų rengimas**

„Lapių medžioklė“ — tai sporto šoka, reikalaujanti įvairiapusiško pasirengimo, kuris susideda iš šių pagrindinių komponentų

1. Teorinio parengimo.
2. Fizinio parengimo.
3. Mokymo orientuotis vietovėje pagal kompasą ir žemėlapi.
4. Mokymo valdyti pelengatorių.
5. Pelengavimo technikos mokymo.

6. Mokymo ieškoti arti esančios „lapės“.

7. Mokymo ieškoti toli esančios „lapės“.

Svarbu visų šių komponentų mokyti nuo pat pradžios ir jų sudėtingumą laipsniškai didinti. Treneris turi patikrinti, ar sportininkas gerai išmoko „lapių medžioklės“ komponentų ir tik tada leisti jam dalyvauti pilnos varžybų programos treniruotėse. Tai susiję su pelengavimo specifika, nes trasoje treneris jau nebegali kontroliuoti (stebėti) ir taisyti sportininko veiksmus. Nevykdant šio reikalavimo, sportininkui paprastai būna sunku pasiekti meistriško. Sakysime, net gerai teoriškai ir fiziškai pasirengęs sportininkas varžybas pralaimės, jei nemokės naudotis kompasu ir žemėlapiu.

### **Teorinis parengimas**

Teorinis parengimas — tai jaunųjų „lapių medžiotojų“ mokymo pradžia. Labai svarbu išmokyti sportininkus ne tik varžybų taisyklių, bet ir atpažinti „lapių“ šaukinius, nepainioti jų su kitų radijo stočių siunčiamais signalais. Teorinių užsiėmimų metu reikia išaiškinti taip pat pelengo, antenų kryptingumo diagramos sąvokas, mokyti Morzės abėcėlės. Vėliau patariama reguliariai analizuoti varžybų ir treniruočių rezultatus, aptarti „lapių“ ieškojimo variantus ir t.t.

### **Fizinis parengimas**

„Lapių medžiotojai“ turi lengvai įveikti jiems numatytus nuo-

tolius. Pradžioje pakanka mankštos ar judriųjų žaidimų prieš teorinius užsiėmimus. Vėliau reikia organizuoti specialius fizinio parengimo užsiėmimus. Kadangi „lapių medžiotojų“ fizinio parengimo metodika sutampa su vidutinių ir ilgųjų nuotolių bėgikų rengimo metodika, galima pasinaudoti mokyklų fizinio lavinimo mokytojų patarimais. Ypatingą dėmesį reikia skirti teisingam kvėpavimui, išvermės ugdymui. Paprasčiausias pratimas išvermei ugdyti — 250–400 m atkarpų bėgimas su pertraukomis. Nubėgus atstumą didžiausiu greičiu, reikia palaukti, kol pulso dažnis sumažės iki 100 dūžių per minutę. Pratimas kartojamas kelis kartus. Naudingi krosai raizytoje vietovėje.

Sportininkų fizinis pajėgumas didės tik tada, kai treniruotės vyks ne rečiau kaip 3–4 kartus per savaitę. „Lapių medžiotojams“, kaip ir kitų sporto šakų atstovams, būtina reguliariai tikrintis sveikatą (pageidautina fizikultūros dispanseryje).

### **Mokymas orientuotis vietovėje**

Išmokyti „lapių medžiotojus“ gerai orientuotis vietovėje labai svarbu. Tada jie gali teisingai pasirinkti „lapių“ ieškojimo tvarką, sutaupyti fizinių jėgų. Dėl to jaunuosius „lapių medžiotojus“ reikia supažindinti su topografijos ženklais, išmokyti naudotis kompasu, patiems pasigaminti planšetes žemėlapiams. Jei yra galimybė, jiems patartina dalyvauti orientavimosi sporto varžybose, taip pat galima rengti treniruotes ieškant žemėlapyje pažymėtų punktų. Kaimo

vietovėje, kur trūksta specialių sportinių žemėlapių, galima sudaryti tos vietovės miško plotų tikslus žemėlapius, pačių sportininkų jėgomis, pasinaudojant miškininkų turimais planais. Šie žemėlapiai vėliau pravers, rengiant sportinio pelengavimo varžybas. Pagaliau reikia siekti, kad sportininkai „lapių medžioklės“ metu nesunkiai nustatytų žemėlapyje savo buvimo vietą bet kurioje trasos vietoje ir sugebėtų pagal žemėlapią pasirinkti racionaliausią maršrutą. Pilnos varžybų programos treniruotėse reikia reikalauti, kad jie pažymėtų žemėlapyje rastų „lapių“ vietą ir kelią, kuriuo bėgo. Naudingos kombinuotos treniruotės, kai sportininkai vienu metu ieško „lapių“ ir žemėlapyje pažymėtų kontrolinių punktų.

### **Mokymas valdyti pelengatorių**

Specialųjį parengimą reikia pradėti nuo pelengatoriaus įgūdžių ugdymo. Labai svarbu, kad pelengatoriai su kuriais pirmą kartą susiduria jaunieji „lapių medžiotojai“, būtų techniškai tvarkingi. Tai svarbu ir psichologiniu požiūriu — mokiniai iš pat pradžių turi įgyti pasitikėjimą aparatūra.

Pradžioje reikia paaiškinti pelengatoriaus valdymo organų pasikirtį, praktiškai pademonstruoti antenų kryptingumo diagramas kiekvienam mokiniui individualiai. Čia labai praverstų sudvejintos ausinės (galima panaudoti buitinių elektros skirstytuvą), kad treneris ir mokinys galėtų girdėti „lapės“ signalą vienu metu. Patogiau pradėti mokymą nuo pelengavimo 2 m bangų diapazone, kur pelengatoriaus

kryptingumo diagrama paprastesnė. Mokymo eiga gali būti tokia:

- vidutinio, patogaus pelenguoti priimamų signalų garsumo nustatymas,
- pelengatoriaus suderinimas su „lapės“ dažniu,
- pelengatoriaus įjungimas ir jo paruošimas darbui.

Pradedantiesiems sportininkams paprastai būna sunku suderinti pelengatorių su „lapės“ dažniu, ypač tada, kai priimamas signalas nemoduliuotas (80 m diapazone), taip pat esant trukdžiams. Mokant suderinti pelengatorių, naudinga abiejuose bangų diapazonuose atlikti šiuos pratimus:

1. suderinti pelengatorių, esant stipriam signalui be trukdžių („lapės“ numerį ir signalo dažnį nurodo treneris),
2. atlikti tą patį pratimą, tačiau esant silpnam signalui,
3. rasti nežinomo numerio „lapės“ signalą,
4. tie patys pratimai, esant trukdžiams (pvz., vakare, 80 m diapazone),
5. greitai perderinti pelengatorių „lapėms“ dirbant skirtingais dažniais 5 minučių ciklu.

Pasirinkti tinkamo garsumo signalą turi būti mokoma kartu su kitais pelengavimo pratimais, kad sportininkas praktiškai pajustų, koks garsumas yra optimalus.

Toliau mokoma suderinti imtuvą einant ir bėgant, trumpinti šios operacijos laiką. Be to, reikia supažindinti „lapių medžiotojus“

su pelengatoriaus konstrukcija, radijo imtuvų veikimo principais. Varžybose dalyvaujantys sportininkai privalo mokėti prižiūrėti pelengatorius (įkrauti akumuliatorius, apsaugoti imtuvus nuo drėgmės ir pan.), pašalinti nesudėtingus gedimus.

## **Pelengavimo technikos mokymas**

Pirmuosius pelengavimo pratimus nepatartina atlikti patalpoje, šalia namų, elektros linijų, geležinkelių, metalinių tvorų ir kitų objektų, kur radijo bangų frontas gali būti iškraipytas.

Mokyti pelenguoti patogiausia pradėti 2 m ilgio bangų diapazone, kur antenos kryptingumas turi vieną ryškų maksimumą. Iš pradžių geriau naudoti sudvejintas ausines. Pradedantieji sportininkai išmokomi teisingai laikyti pelengatorių ir pelenguoti pagal priėmimo maksimumą. Po to iš anksto suderintu pelengatoriumi mokoma rasti kryptį į netoliese užmaskuotą siųstuvą. Išmokius pelenguoti 2 m diapazone, pereinama prie 80 m diapazono. Čia pademonstruojame, kaip randama pelengo linija pagal minimalų garsumą, kaip įjungus stiebinę anteną, nustatoma reikiama kryptis.

Toliau sportininkai mokomi rasti netoliese (50–100 m atstumu) užmaskuotą, bet nuolat dirbančią „lapę“.

Pratimų sudėtingumas laipsniškai didinamas: išderinamas pelengatorius, gerai užmaskuojamas siųstuvą, didinamas atstumas iki jo. Vienas efektyviausių pratimų teisingiems pelengavimo įgūdžiams įgyti yra vadinamasis aklasis ieškojimas. Lygioje, ne

mažesnėje kaip 50 m skersmens aikštelėje nubrėžiamas (ar kaip kitaip pažymimas) apskritimas, kurio centre pastatomas nuolat veikiantis, padėjėjo prižiūrimas siūstuvus. Sportininkui užrišamos akys (tinka ir specialus nepermatomas šalmas), jis apsukamas, nuvedamas į kitą aikštelės vietą, jam išderinamas pelengatorius. Po to sportininkas turi rasti „lapę“, tai yra patekti į pažymėtąjį skritulį. Vienu metu galima leisti ieškoti „lapės“ keliems „medžiotojams“, stebint, kad jie nesusidurtų. Pratimo metu treneris, prisijungęs ausines, gali kontroliuoti mokinio veiksmus. Aklojo ieškojimo metu tobulinami šie įgūdžiai:

- greito pelengatoriaus suderinimo,
- pelengo krypties nustatymo,
- garsumo laipsniško mažinimo,
- judėjimo pelengo kryptimi,
- pelengatoriaus valdymo einant.

Dažna pradedančiųjų sportininkų klaida pelenguojant — pelengo fiksavimas ir bandymas eiti jo kryptimi, nesukiojant pelengatoriaus. Gerai įvaldę pelengavimo techniką „lapių medžiotojai“ turi:

- laikytis teisingos krypties, dažnai sukiojant pelengatorių nedideliu kampu,
- sukiooti pelengatorių rankos riešų, o ne visu korpusu,
- gerai pelenguoti einant ir bėgant, nestoviniuoti, tiksliai

laikytis reikiamos krypties.

### **Mokymas ieškoti arti esančios lapės**

Šio „lapės medžioklės“ elemento tikslas — išmokyti sportininkus per 1 min. (tokia yra „lapės“ darbo trukmė varžybų metu) surasti gerai užmaskuotą siūstuvą, nutolusį iki 300 m.

Arti esančios „lapės“ ieškojimo ypatybės yra šios:

- pelengai tik atsimenami, bet ne matuojami ir žemėlapyje nenubrėžiami,
- bėgama maksimaliu greičiu,
- atstumas iki „lapės“ vertinamas mintyse pagal garsumo ir pelengo krypties kitimą.

Ieškoti arti esančios „lapės“ pradedama mokyti, kai gerai išmoka pelenguoti bėgant. Pradžioje naudojamas nuolat veikiantis siūstuvus, kuria iš starto vietos nematomas. Sportininkai turi surasti jį per trumpiausią laiką ir grįžti į startą. Toliau pratimo sudėtingumas didinamas: siūstuvus gerai užmaskuojamas, parenkamos sudėtingesnės trasos, (tankumynai, labai raižyta vietovė), „lapė“ dirba 1 min. seansais su pertraukomis. Po to sportininkai mokomi ieškoti arti esančios „lapės“ pagal greitą pelengo kitimą. Tam starto vieta parenkama tankaus miško proskynoje arba tiesiame take. Dirbanti 5 min. ciklu „lapė“ užmaskuojama tankmėje taip, kad iš starto vietos pelengas su keliu sudarytų 5–30° kampą. Sportininkas, greitai

bėgdamas keliu, turi pagal pelengo kitimą per 1 min. mintyse nustatyti „lapės“ vietą, o „lapei“ nustojus dirbti, įeiti į mišką ir ją rasti.

Treniruočių metu reikia siekti, kad „lapių medžiotojai“ įgytų tvirtus ieškojimo arti esančios „lapės“ igūdžius ir per trumpą laiką aptiktų ją kaip galima daugiau kartų. Intensyvus užsiėmimas gali būti organizuojamas taip. Vadovas 3–5 lengvai nešiojamas, dirbančias įprastu 5 min. ciklu „lapes“ kartu su operatoriais (jų pareigas atlieka dalis „lapių medžiotojų“) išdėsto nedideliame, tačiau gana tankaus miško plote (10 ha) ir leidžia sportininkams startuoti po vieną kas 5 min. „Lapės“ operatorius turi kas 5 min., palaukęs 1 min. po seanso pabaigos, keisti vietą, nubėgdamas 30–50 m. Sportininkų tikslas — be perstojo ieškoti „lapių“ trenerio nurodyta tvarka ir per tam tikrą laiką (pvz., 1 val.) rasti jas kaip galima daugiau kartų. Šis pratimas stiprina ir fizinį „lapių medžiotojų“ parengimą, nes jie priversti bėgti vidutinius nuotolius dideliu greičiu su trumpomis pertraukomis.

### **Mokymas ieškoti toli esančios lapės**

Šios „lapių medžioklės“ ypatybės:

- tiksliai matuojami ir žymimi pelengai,
- bėgama greitai, bet lengvai, pasiruošus spurtuoti,
- "lapės" kryptimi bėgama pagal žemėlapyje numatytą maršrutą ir seanso, ir tylos minučių metu.

Mokyti pradėdama nuo pelengų žymėjimo žemėlapyje. Dalį užsiėmimų galima vesti klasėje, kur vadovas paskelbia pelengų kampus, o mokiniai, naudodamiesi matlankiu ir liniuote, nubrėžia juos žemėlapyje. Galima skirti diktantus (pvz., nubrėžti 10 pelengų per 10 sek. kiekvieną). Vėliau sportininkai pratinami nubrėžti pelengus be specialių įrankių 10–15° tikslumu. Kitas pratimas — 5 „lapių“, dirbančių įprastu ciklu, pelengų išmatavimas ir nubrėžimą\* žemėlapyje, pelengavimas iš kelių vietų ir susikertančių pelengų nubrėžimas.

Išmokius matuoti ir braižyti pelengus, galima pradėti mokyti „lapių“ ieškojimo. Iš pradžių pakanka vieno neužmaskuoto siūstuvo, kuris įrengiamas 700 m — 2 km. atstumu nuo starto ir dirba normaliu ciklu arba su trumpesnėmis negu 4 min. pertraukomis. „Lapių medžiotojai“ paeiliui matuoja pelengą, nubrėžia jį žemėlapyje, pasirenka maršrutą. Treneris, patikrinęs ir aptaręs kiekvieno sportininko maršrutą, leidžia jam startuoti. Vėliau siūstuvų skaičius laipsniškai didinamas iki 4–5. Treneris turi išmokyti „lapių medžiotojus“ neklysti „lapės“ tylėjimo metu. Dažniausia pradedančiųjų sportininkų klaida ieškant toli esančios „lapės“, kad jie nepribėga iki „lapės“ daug kartų. Jiems reikia paaiškinti, kad, nežinant atstumo iki „lapės“, geriau vieną kartą pro ją prabėgti, negu daug kartų iki jos nepribėgti.

Vienos toli esančios „lapės“ ieškojimo elementų — įėjimas į „lapės“ rajoną, tai yra pasiruošimas ieškoti jau arti esančios "lapės“.

Spėjamajame „lapės“ buvimo rajone sportininkai, prieš o prasidedant siųstuvo darbo seansui, turi stengtis nubėgti į tinkamą vietą: aukštumos viršūnę (ypač 2 m diapazone), kelių ar prosdynų sankryžą, retą mišką.

### **Kompleksinės treniruotės**

Pilnos varžybų programos treniruotės pradedamos gerai išmokius visų „lapių medžioklės“ komponentų. Sportininkų veiksmų seka čia yra tokia:

1. Starte jie pelenguoja visas 5 „lapes“ ir finišo švyturį, pelengus nubraižo žemėlapyje. Treneris kontroliuoja šiuos veiksmus ir aptaria su sportininkais „lapių“ ieškojimo maršrutą. Vėliau jie tai daro savarankiškai starto koridoriaus pabaigoje. Pagaliau pelengai braižomi, bėgant iš starto kryptimi, kurią sportininkas mano esant tikimiausia.

2. Ieško pirmosios „lapės“, kai nežinomas atstumas. Sportininkas turi orientuotis į teritoriją, esančią tarp žemėlapijo krašto ir 700 m skersmens starto zonos (joje „lapių“ neturi būti).

3. Nutolę nuo starto, sportininkai „lapių“ ir finišo pelengus vėl braižo žemėlapyje (tai pravartu atlikti maždaug kas 1 km kelio). Pelengų susikirtimo vietos — tai kitų „lapių“ rajonai.

4. "Lapių medžiotojai" paeiliui nubėga į „lapių“ rajonuose esančias patogiausias vietas ir, prasidėjus seansui, ieško arti esančios „lapės“.

5. Bėga į finišą.

Pradėjus treniruotis „lapės“ išdėstomos paprasčiau, mažiau maskuojamos, o trasos būna trumpesnės. Kai trasos būna per daug sudėtingos, sportininkai nesugeba jų įveikti ir gali nusivilti šiuo sportu.

Treniruočių (kaip ir varžybų) rezultatus treneris aptaria su kiekvienu sportininku. Pageidautina, kas sportininkas kiekvieno „lapių“ darbo ciklo pradžioje žymėtų savo buvimo vietą žemėlapyje. Trenerio uždavinys — atskleisti pasirengimo trūkumus bei klaidas ir, jei būtina, skirti sportininkui individualias užduotis. Dažniausios klaidos:

- netinkamai pasirenkama „lapių“ ieškojimo seka ir maršrutas,
- siųstuvo darbo pradžioje sportininkai maršrute pasiskirsto per tankiai, nesinaudoja žemėlapiu ir susikertančių pelengų metodu, nepribėga iki „lapių“,
- siųstuvo darbo pradžioje sportininkai būna per arti „lapių“, nes nemoka ieškoti arti esančios „lapės“,
- siųstuvo darbo pradžioje keli sportininkai susiburia į vieną vietą, nes dėl derinimo, ypač esant trukdžiams, klaidų, negirdi „lapės“ signalo.



## Kaip sudominti mokinius „Lapių medžioklės“

Norint gerai išmokyti mokinius „lapių medžioklės“ komponentų, pratimus tenka dažnai kartoti. Treniruočių monotoniškumas juos vargina, mažina jų susidomėjimą. Darbui paįvairinti siūloma"

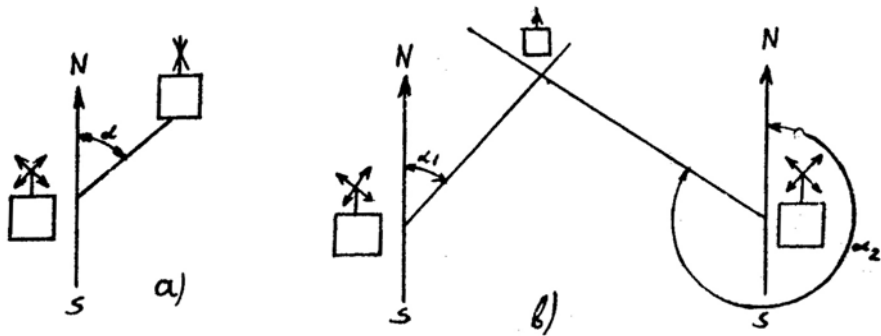
- treniruotes derinti su technine kūryba (pvz., gaminti aparatūrą),
- įvesti varžybų elementus (pvz., fiksuoti laiką, ieškant akelai, taip pat kitose treniruotėse, treniruočių rezultatus vertinti taškais),
- fiksuoti pasiekimus (laiką, sugaištą trasoje vienam kilometrui įveikti, pelengui nubrėžti ir t.t.),
- keisti treniruočių programą, sąlygas, vietovę.

	X	
X		X

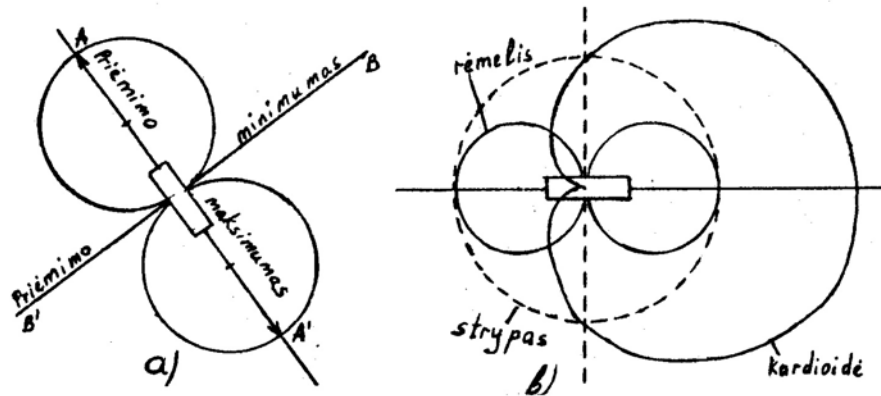
Tobulinti treniruočių metodiką, išmokyti mokinius sudėtingų "lapių medžioklės" komponentų (pvz., pelengavimo, esant atspindžiams, "kranto" efektui), organizuoti aparatūros gamybą vadovui padės žemiau pateikiama literatūra.

## Literatūra

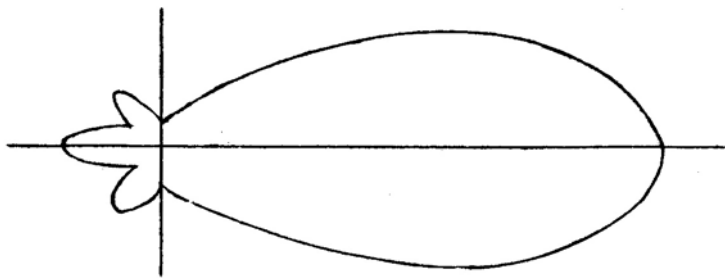
1. ГРЕЧИХИН А. Уолодежная секция радиоспорта.- Радио, 1983, No.6.
2. ГРЕЧИХИН А.И. Соревнования "охота на лис".- М., 1973.
3. ВАРТАНЕСЯН В.А. Спортивная радиопеленгация.- М., 1980.
4. ГРЕЧИХИН А. Спортивная пеленгация в вопросах и ответах.- М., 1985.
5. Сборник руководящих документов и методических указаний по радиоспорту.- М., 1979.
6. КОШКИН А. Подготовка "лисолова".- Радио, 1978, No.3.
7. ВЕРХОТУРОВ В. Тренировка "охотника".- Радио, 1977, No.5.
8. ВЕРХОТУРОВ В.М., КАЛАЧЕВ В.А., КУЗЬМИН В.Г. Радиоаппаратура для "охоты на лис".- М., 1976.
9. ТОМСОН О., ГРЕЧИХИН А. Электронные манипуляторы для "лисы" и маяка.- Радио, 1982, No.4.
10. КЛЕЙМЕНОВ В., ЧИКУТОВ С. Передатчики для "охоты на лис".- Радио, 1981, No.5-6.
11. ГРЕЧИХИН А. Коррекция амплитудных характеристик радиопеленгатора "ЛЕС-3,5".- Радио, 1981, No.5-6.
12. КЕНТЕРС В. Приёмник для спортивной радиопеленгации.- Радио, 1982, No. 6-7.
13. БОРИСОВ В., ПОЛЯКОВ В. Приемник прямого преобразования для "охоты на лис".- Радио, 1982, No.4, No.7.
14. КУЗЬМИН В. Передатчики для "охоты на лис".- Радио, 1977, No.7.



1 pav. a) krypties nustatymas, b) siųstuvo buvimo vietos nustatymas



2 pav. a) rėminės antenos kryptingumo diagrama, b) kardioidinė kryptingumo diagrama



3 pav. Bangų kanalo antenos kryptingumo diagrama

## Turinys

Ižanga .....	2
Pagrindinės sąvokos .....	2
Jaunųjų „lapių“ medžiotojų rengimas .....	4
Teorinis parengimas .....	5
Fizinis parengimas .....	5
Mokymas orientuotis vietovėje .....	6
Mokymas valdyti pelengatorių .....	7
Pelengavimo technikos mokymas .....	9
Mokymas ieškoti arti esančios lapės .....	11
Mokymas ieškoti toli esančios lapės .....	12
Kompleksinės treniruotės .....	14
Kaip sudominti mokinius „Lapių medžiokle“ .....	16
Literatūra .....	17
Brėžiniai .....	18

Lietuvos TSR Švietimo ministerija  
Respublikine jaunųjų technikų stotis

JAUNŲJŲ „LAPIŲ MEDŽIOTOJŲ“ RENGIMAS  
(metodinės rekomendacijos)

Министерство просвещения Литовской ССР  
Республиканская станция юных техникой  
ПОДГОТОВКА ЮНЫХ "ЛИСОЛОВОВ"  
(методические рекомендации)  
(на литовском языке)  
Отпечатано в центре услуг технической  
информации Лит. ССР, г. Вильнюс, Ю. Палецкиса 27,  
1985

Parengė A. Vaitkus, A. Žukauskas  
Redaktorius A. Žvirzdinas

Pasirašyta spaudai 1985.12.23. LV 16565.  
Spaudos popierius 60 x 80 1/16.  
0,5 sąl.sp.l., 1,30 apsk.sp.l., 1,16 apsk.leid.l.  
Tiražas 500 egz. Užsakymo 165. Nemokamai.  
Respublikine jaunųjų technikų stotis, 232012, Vilnius, Žirmūnų 1<sup>b</sup>.  
Spausdino techninės informacijos paslaugų centro rotoprintas,  
Vilnius, J. Paleckio 27.